

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnishvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnishvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Zagovor dr. Ravniharja.

„Ker ne pripadam nobeni politični stranki, lahko kot pravnik razmotirim položaj in s tega stališča izrečem pravno naziranje, ali gre obsoditi obtoženca glede tega. S tega pravnega stališča torej imam presoditi, ali je dan prestopek zoper varnost časti v objektivnem ali subjektivnem oziru in ali mu morem naprtiti tudi subjektivno krivdo ali ne. Samo s tema dvema vprašanjema se moram pečati, če hočem zadevo pravilno rešiti. Gosp. nasprotnik inkrimira besede, ki jih je govoril obtoženec napram priči Urbančiču. Tu imamo dve verziji. Priča Urbančič je sam dvakrat nenakopovedal, kako se je baje izrazil obtoženec proti njemu, da se je dr. Tavčar z baronom Schwarzom ali z vlado vezal proti Hribarju. Danes pa je njegov sin povedal nekaj več: da sta dr. Tavčar in dr. Triller za hrbtom Hribarjevim delala proti Hribarju. Ne moremo reči, da je en ali drug odgovor v resnici oni, ki ga je rabil gosp. Ribnikar napram Urbančiču. Sem na stališču, da moramo verjeti gosp. Ribnikarju, glede katerega ne morem reči, zakaj mu ne bi verjeli, ker je dostojen človek, ki je dejal, da sta dr. Tavčar in dr. Triller posredovala pri vladi brez vednosti Hribarjeve in delala tako proti novi izvolitvi Hribarjevi za župana. Tak razgovor ni v tem smislu moramo one besede umeti, kakor sta jih dve priči prinesli v raznih verzijah.“

Če hočemo soditi besede, si moramo predstavljati dejanski stan, kakor sta povedali glavni priči dr. Ploj in Hribar: da je bilo že začetkom julija gotovo, da župan Hribar ne bode potrjen, četudi bo drugič izvoljen, da je bil dr. Ploj kot predsednik jugoslovanskega kluba potisnjen v ospredje kot posredovalec pri ministru notranjih zadev Härdtlu, da je ta, ko je to izvedel, pisal dr. Trillerju v Ljubljano z naročilom, naj skliče merodajne moč, da se dogovore, kako postopati. Prišel je v Ljubljano, konferiral z dr. Trillerjem in z dr. Tavčarjem in, kakor je dr. Ploj sam povedal, iz lastne inicijative posredoval glede potrditve dr. Tavčarja. Potrjeno je, da temu koraku dr. Ploja dr. Triller in dr. Tavčar nista nasprotovala in sicer je dr. Ploj povedal, da rezervirano, brez obveznosti, zahtevajoč, da se brez Hribarjeve vednosti ne stori nič. Dr. Ploj je bil pri baronu Schwarzu in ga vprašal glede županovanja dr. Tavčarjevega, če bo potrjen. Ravno tako je smatrati za dokazano, da Hribar o tem ni nič vedel; Hribar je potrdil, da so se na sestanku izrecno dogovorili, da se mora dr. Ploju odvzeti vsak mandat posredovanja, in da dr. Triller in dr. Tavčar njemu nista tega odločno povedala, da se je bilo to dogovorilo. Hribar ni vedel nič za korake dr. Ploja pri baronu Schwarzu, ne kaj so se dogovorili ti trije gospodje pri konfe-

renci; da je dr. Ploj posredoval za županovanje dr. Tavčarjevo, to je zvedel šele iz časopisa „Jutro“. Da je bil to prvi vir, iz katerega je izvedel, kako se postopa, da se ni vprašalo izvrševalnega odbora, občinskega sveta in ne kluba občinskih svetnikov, stoji na podlagi izpovedi Hribarjeve, ki je bil tako užaljen, da je očital nerodnost pri celi stvari dr. Trillerju. Ta dejanski položaj imamo pred seboj, to so dejstva, zdaj pa sodimo!

Gospoda zasebna obtožitelja sta politika, stojita v sprednjih vrstah, oba sta deželna poslanca, zadnji celo deželni odbornik, člana bivšega občinskega sveta izvrševalnega odbora: politika v napredni stranki par excellence. Izročena sta javnosti in kakor je na pozornici vsak igralec izpostavljen kritiki, ki presodi vse geste, kretnje in besede, tako je tudi pri njima kot igralcema na politični areni Kranjske. Ravno pri politiki moramo vsako besedo devati na najrahljotnejšo tehniko, izročena je javnosti, stoji gola pred forum. Te kritike se politiki ne smejo braniti, ne morejo in ne smejo, kajti, ako bi za vsako kritično besedo letali k sodišču, bi opravičeno rekli, da so izgubili pravico zahtevati, da se jih smatra za resne. Politiki ne smejo zlestiti pod klop pred vsako tako besedo in leteti na sodišče in klicati na pomoč § 488. Tako kritiko morajo znati politiki prenesti.

G. obtoženec je navajal fakta, kakor so mu jih bili nanesli verodostojni ljudje: dr. Žerjav, kateremu je povedal dr. Novak, ta pa je slišal od dr. Trillerja. Tako je prišel do te fame Ribnikar. Od teh ljudi je slišal, da sta dr. Triller in dr. Tavčar posredovala pri vladi in delala proti izvolitvi posredno. To pravico kritike dopustiti moramo tembolj, ker je obtoženec sam politični, sam stoji ali je stal v ospredju narodno-napredne stranke, je podpredsednik pol. društva „Skale“ in kar je važno, je član narodno-napredne stranke. To pravico moramo dopustiti po načelu najprimitivnejših človeških pravic, ki so mu zajamčena v znanem členu državnega zakona iz l. 1868. Reklo bi se te pravice teptati v prah, ako se mašijo usta aktivnemu politiku in se mu natika ključavnica. Tega čuvati bi se morala v prvi vrsti gg. zasebna obtožitelja, čigar stranka nosi ime liberalne, svobodomiselnice stranke. Obtoženec je navedel dejstvo, kakor ga je slišal od verodostojnih ljudi, smel bi ga tudi, če bi bil javni shod, prenesti v javnost. Povdarjam, da je imel ta član narodno-napredne stranke tembolj pravico, ocenjevati korake, kretnje in besede svojih političnih voditeljev. Kakor sta bila dr. Triller in dr. Tavčar, bodisi, da je bila napravljena iz nerodnosti — in le to pride v poštev — ali pa mala fide, nepravilno. Ta pravica mu pristoji, da varuje javne interese zlasti narodno-napredne stranke, v kateri je stal takrat. Načrt novega kazenskega zakonika govori v § 328. popolnoma

jasno, da mi pristojna vsaka kritika, ako je bona fides dokazana, če varujem javne interese, bodisi, da je javna ali ne javna.

Ako so za javno izrečene besede, ako se sreča prijatelj, g. Urbančič je bil Ribnikarjev prijatelj, s katerim sta bila skupaj v službi, in član narodno-napredne stranke, in se med štirimi očmi razklada, kako postopa stranka, ako se hoče v takem slučaju enemu ali drugemu natikati ključavnico na usta, se pravi teptati v prah najprimitivnejše pravice državljana. Te pravice odrekata zasebna obtožitelja.

V zasebni obtožbi podane besede nimajo mesta v sodni dvorani, ampak spadajo pred forum stranke, ako ima sploh tako razsodišče. To velja glede stranke, ki je zdrava in pozna avtoriteto. (Konec.)

Iz slovenskih krajev.

Iz Most. Usoda volilnega imenika. Prav lepe razmere vladajo v naši občini. Kot znano, je prešla ta občina v napredne roke, a skoro celo leto so zavlačevali potrditev, dokler ni nazadnje prišel odlok, ki so bile z njim volitve razveljavljene. Tudi od tega časa je preteklo že precej časa, a še danes ni na razpolago volilni imenik, niti niso razpisane nove volitve. Vaščanom se je zdela vsa ta stvar precej čudna in hoteli so se prepričati, kaj je pravzaprav s stvarjo. In prišli so nazadnje na sled prav čudnemu početju. Okrajno glavarstvo je namreč že pred desetimi dnevi vrnilo volilni imenik in odredilo, da se morajo vršiti volitve v najkrajšem času. A o imeniku ni bilo ne duha ne sluha. Spravil ga je namreč znani klerikalec Oražnen ter ga čuval in študiral niti občinski tajnik ni vedel, da je imenik že dospel. Vprašamo torej slavno okrajno glavarstvo, da pojasni, kako je prišel volilni imenik z odlokom glede naših volitev v Oražnove roke, ki ga je skrival celih deset dni, obenem pa prosimo, da glavarstvo ukrene, da naj se čimprej vrše nove volitve.

Splošni pregled.

Dalmatinski železniški svet.

V ponedeljek se je vršilo v splitskem gledališču prvo zborovanje dalmatinskega železniškega sveta. To novoustanovljeno društvo vseh političnih in trgovskih faktorjev v deželi ima namen, pospeševati in olajšati obistinitve železniških zvez v Dalmaciji. Predsedoval je poslanec Salvi, navzoči pa so bili razni župani, poslanci, žurnalisti, trgovci in industrijanci. Po programu ima združba nalogo skušati doseči enoten železniški program za Dalmacijo potom propagande v listih, predel, tehniških

študij, sporazuma z merodajnimi osebami sosednih dežel in uporabe tujega kapitala. V vodstvo so bile voljene ugledne osebe iz večjih krajev pod predsedstvom župana mesta Splita. Za kraj prihodnjega zborovanja je imenovan Zader.

Nova ponudba Turkom.

Po „Taninovem“ poročilu je grupa francoskih in švicarskih bank ponudila turški vladi posojila 11 milijonov funtov in sicer pod enakimi, da, še ugodnejšimi pogoji nego so bili oni, ki jih je nudilo francosko posojilo. Dovoljenje posojila nima s politiko baje ničesar opraviti, nadalje ne misli nikdo zahtevati ne kontrole ne naročil, niti česar koli, kar bi znalo narodno dostojanstvo turškega naroda žaliti. Omenjeni list piše nadalje, da je ljudstvo zelo razburjeno radi posojila in da je pripravljeno na vsako žrtev, samo, da ne bode treba posojila. List se zavzema za nove davke, odklanja pa odločno idejo „notranjega zajma.“ Poštni in telegrafni uradniki v Drinopolju so namreč lancirali idejo, da bi posodili državljani posamezno ali v skupinah državi potrebno vsoto. Zopet drugi listi pa so zato, da se naj krije proračunska potreba iz državnega zaklada, posojilo pa, da se naj opusti.

Radi Schwarzove ovadbe.

Odgovorna urednika „Jutra“ in „Slov. Naroda“ pred sodiščem.

Včeraj je bila zopet obravnava povodom znane Schwarzove ovadbe, da je bil urednik „Jutra“ v Belgradu in v Sofiji, a urednik „Slov. Naroda“ v Sifiji, ne da bi za čas svoje odsotnosti odložila odgovornega uredništva.

Gosp. Milan Plut, 29 let star, urednik „Jutra“, še nekaznovan, ne taji in ne priznava, da bi bil res v Belgradu, pač pa zahteva, da se mu to dokaže in želi posebno, da bi prišel baron Schwarz, ki je ovadbo podpisal in dokazal svojo trditev.

Sodnik dr. Pompe pokliče kot pričo g. Slavoj Škerlja, 38 let star, oženjen, kovaški mojster, ne ve o celi zadevi sploh čisto nič. Ni bil v Belgradu in ne v Sofiji in ne pozna nobenega obtoženih urednikov. Prišel je čisto po nedolžnem pred sodišče, ali pozivu se je moral odzvati.

G. Avguštin Stamic, 52 let star, oženjen, uradnik banke „Slavije“ se je udeležil izleta v Belgrad kot pevec „Ljublj. Zvona“. Pluta ni poznal osebno dokler se ni vrnil v Ljubljano. Ne ve, da bi bil Plut

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[109]

„Ah, ah! Takšni ste mi bolj povšeči! Smrt božja! Veste, nazadnje ste se mi že kar smilili!“

Obenem je Ragastens nanovo ovijal svojo vrv okrog papeževih rok, ki je zavijal oči od mrkega besa, pa je vseeno moral „dovoliti“, kakor se je izražal vljudni vitez.

„Z Bogom, gospodi!“ je dejal Ragastens, ko je bil gotov. „Vaš nasvet si hočem zapisati v srce. Ust vam ne zamašim: to naj vam priča, da sem velikodušen in da igram pošteno igro... Kričite! Le kričite!... Vaši ljudje vas bodo kmalu začuli...“

To rekši se je Ragastens svečano poklonil in planil na vrt. Ni še bil dobro zunaj, ko je slišal papeža, ki je na vse grlo klical na pomoč.

„Deset minut, preden ga slišijo,“ je zamrmral med tekom, „pet minut preden ga najdejo, enakotoliko, preden osedlajo konje... mi pa bomo tačas že daleč!“

Ta hip je došel k Machiavelliju in Rafaelu: „Brž tecimo k Spacappi in bežimo! Čez četrto ure nam bo za petami vse, kar je jezdec v papeževi bližini... Na srečo je noč globoka. Bežimo!“

„Bežita!“ je dejal Rafael z brezumno ravnodušnostjo. Ragastens je dvignil roke proti nebu in jih spustil zopet nazaj.

„Tak daj no!“ je dejal.

Machiavelli ga je pogledal, kakor da bi hotel reči:

„Kaj hočete! Saj nič ne pomaga...“

„Bežita!“ je povzel Rafael. „Nevarnost je samo vajina. Prisegam vama, prijatelja, da mi papež ne bo skrivil niti lasu na glavi... Bežita... bežita vendar... Ne dajta, za božjo voljo, da zblaznim od bolesti! Kaj vama je do tega, če jo še enkrat vidim? In naposled, če me že umore — tem boljše zame! Čemu pa naj zdaj še živim...“

„Zares,“ je dejal Ragastens hladnokrvno, „umreti tu ali drugje — vseeno je!“

In sedel je na bližnji kamen.

„Bežita!“ je ponovil Rafael, vijoč si roke.

„Poslušaj!“ je nenadoma izpregovoril Machiavelli, „pojdi z nama!... Jutri zarana pa lahko greš v vilo...“

Rafael je zmajal z glavo kakor nezaupen otrok.

„Prisegam ti, da ne pojdeva nikamor... Samo pojdi... petdeset korakov oddod poznam kraj, kamor se lahko skrijemo čez noč... Jutri zjutraj lahko storiš, karkoli bo tvoja volja!“

„Ali mi prisegaš?“

„Prisegam ti!“

Vsi trije so se brzo odpravili dalje.

„Čas je bil!“ je menil Ragastens ter pokazal na vilo, kjer so begale plamenice semintja...

„O moja Rosita!“ je zamolklo ihtel slikar. Hodili so dalje, in Machiavelli je kazal pot.

„Tukaj!“ je dejal naposled. „Kraj je ugoden...“

Bili so v Magini votlini. Machiavelli je poznal ta brlog. Posetil ga je bil iz radovednosti in govorice, ki so živele o njem med ljudstvom, mu niso bile neznané.

„Tu sem ne verjamem da bi prišli za nami, ako nas bodo preganjali. Zakaj, to votlino čuva zmaj, pred katerim se bodo vsaj ponoči zbalili tudi najhrabrejši ljudje...“

„Pa kako je ime temu zmaju?“ je vprašal Ragastens „Praznoverje!“... Vsa dežela misli, da ima v tej naravnih jami hudič svoja vrata, kadar hodi na svet.“

V tem trenutku se je ogasil iz dalje nejasen hrup... Ragastens je hitel na prosto, splezal na bližnjo skalo, ozrl se je po okolici ter se vrnil rekoč:

„Dragi moj, vašega zmaja ni mnogo prida: preganjalci prihajajo naravnost tu sem, in kakor bi sklepal po številu plamenic, nas hoče oblegati cela majhna armada...“

Ragastens je komaj nehal govoriti, ko se je nekaka senca nemo vzravnala v ozadju votline. Ta senca se je približala močnej; Machiavelli in Ragastens sta s strmenjem gledala njeno bližanje. Zunaj pa se je čimdalje razločnejše oglašal hrup.

„Bežati je treba!“ je vzkliknil Machiavelli, ne meneč se več za neznano bitje, ki se je bilo prikazalo v njihovem skrivališču.

„Bežati!... To je kmalu rečeno... A kod?... Obkoljeni smo... Mislimo rajši na obrambo... Preden nas primejo jih pomečemo dober tucat v globino... Rafael!... Pokoncu, Rafael!“

Položil je roko na njegovo ramo, in Sanzio se je zdrznil kakor človek, ki ga nenadoma zbude iz dremotice.

„Rafael!“ je zamrmrala zagonatna senca. Priskočila je, prišla mladega slikarja za roko, dvignila ga in mu pogledala blizo v obraz... In vzkliknila je od veselja.

„Ti si!... Ti, moj Rafael!“

„Maga!“ je dejal Rafael brez začudenja, kakor da ga po skrajnem polomu njegove sreče ne more iznenaditi nobena reč na svetu.

(Dalje.)

odsoten iz Ljubljane kritični čas. V Sofiji pa sploh ni bil priča in se za posamezne ljudi tudi ni briga.

Nato razglasi sodnik, da preloži to razpravo v svrhu poizvedbe, kdo je sestavil ovadbo in radi zaslišanja drugih prič, ki bi mogle potrditi krivdo.

G. Rasto Pustoslemšek trdi, da nima premoženja in da mesečna plača ni premoženje. Kaznovan je bil dvakrat radi tiskovnega prestopka, Pustoslemšek pravi, da je ovadba od konca do kraja napačna in nepravilna. Zahteva priče za ovadbo.

G. Bojan Drenik, 34 let stari uradnik dež. odbora je bil v Belemgradu in Sofiji. Pustoslemška ni videl tam, pač pa v Zemunu, ko se je pripeljal obdolženec morda iz Sofije. V Zemunu ga je opazil že v vlaku. Ne ve pa, da li je vstopil v Zemunu ali že prej in koliko časa je bil odsoten iz Ljubljane, priči ni znano. Urednika Pluta je pa videl v Belemgradu prvi ali drugi večer, ko so se Slovenci v Belemgradu ustavili. Obtoženca Pustoslemška pa ni videl ne v Belemgradu, ne v Sofiji.

Dr. I. Oražen, zdravnik v Ljubljani se je udeležil sokolskega izleta na Balkan. Ne ve, če je bil Pustoslemšek v Sofiji, a ker je domneval, da je on dol, mu je telegrafiral radi stanovanja. Odgovora dolgo ni bilo, a o polnoči se mi je telegrafiralo s podpisom „Rasto“, da dobim stanovanje.

Pustoslemšek vpraša pričo, če ga je on čakal na Kolodvoru. Priča pravi, da se na Pustoslemška ne spominja in da so ga čakali sami Bolgari. Obtoženec hoče dokazati, da nima priča Drenik prav, če trdi, da ga je videl 13. julija v Zemunu. Pustoslemšek hoče dokazati, da je bil 13. oz. 14. v Ljubljani, dasi trdi priča, da ga je videl v Zemunu. Sicer pa trdi ovadba celo, da ga do 20. ni bilo. Obtoženec bode prihodnjič pripeljal s seboj priče.

Sodnik preloži tudi to obravnavo iz istih razlogov kot prvo.

Obravnavo se je vršila pri okrajnem sodišču v sobi št. 28. Prisostvovalo ji je več osebnih prijateljev in znancev obtoženih urednikov, ki so se naravnost imenitno zabavali, ker cela stvar je res v prvi vrsti zabavna. Baron Schwarz je s to ovadbo pač ustrelil novega kozla in drugikrat mu menda ne pride več na misel, da bi pisal take ovadbe, ki služijo ljudem samo v zabavo.

Dnevne vesti.

Zagovor dr. Ravniharja. Opozarjamo na današnji uvodnik, ki je stenografski zapisnik zagovora, ki ga je imel dr. Ravnihar kot zastopnik g. Adolfa Ribnikarja. Iz tega govora je razvidno kako sta postopala dr. Tavčar in dr. Triller napram g. Ribnikarju. Tudi je z njim izrečena ostra obsodba nad vodstvom stranke.

Kaj je res? Dr. Tavčar je pri Ribnikarjevem procesu z glasnim povdankom dejal, da je Hribar do 29. avgusta stal na odločnem stališču, da zopetne volitve ne sprejme. Ploj pa je pred sodiščem izpovedal, da mu je Hribar dejal, da se ne ukloni in da bo zopet izvolitev sprejel. Kaj je res? Ali je postavil Ploj Tavčarja na laž?

Ribnikar je dobil teden dni zapora zapiše sedaj vsak dan „Slov. Narod“ pa večkrat, kakor bi to bilo za Ribnikarja kaj nečastnega. Ribnikar ni kradel, marveč je obsojen za pošteno prepričanje v boju za dobro, nesebično stvar. Političnih zaporov je doživelo že več odličnih politikov. Zaprt je bil bivši župan Grasseli, zaprt minister

Pacak. Kdor se danes bori za resnico, pri- skira seveda tudi zapor.

„Narod“ proti Hribarju. Slovenski Narod piše, da je bila nemško-slovenska zveza soglasno odobrena od vseh dež. poslancev, „tudi od Hribarja“. Zakaj omenja „Narod“ samo Hribarja z imenom? Ko so klerikalci prijemali radi te zveze Hribarja „Narod“ ni tako pisal in tudi dr. Tavčar se ni posebej oglasil. Na to nesoglasje opozarjamo kot kronisti radi Hribar-Tavčarjevega prijateljstva.

Kako sodi ljudstvo. Gosp. Ribnikar je dobil zadnje dni več izrazov simpatij radi obsodbe v zapor, ki ga je predlagal naduti Triller. Zelo zanimiv je naslednji dopis: „Čitali smo danes samo Narod“, toda obenem smo sodili tudi drugi! Ne vstraši se sistema! Ljudstvo sodi drugače one, ki so kot politični diplomati in obenem narodni voditelji konferirali medseboj nemško!“

Der langen Rede — kurzer Sinn. „Slovenski Narod“ nam očita, da smo falzificirali sodno poročilo iz procesa Tavčar-Triller ca Ribnikar. Mogli so pač videti, da smo priobčili le nekaj ekscerpt iz vseh govorov, a to kar je Triller povedal v ti ali oni obliki, popolnoma odgovarja v bistvu onemu stavku, ki smo ga napisali v svojem poročilu. In vsa slovenska javnost je edina v obsodbi tega stavka, kar priča zgražanje, ki je nastalo v sodni dvorani po teh besedah. Vsi vedo, da bi dr. Triller tudi skušal uresničiti svojo grožnjo, ako bi ostal še dalje občinski svetnik. Skrajno neokusno pa je, ako se skuša naprtiti uradniku disciplinarno preiskavo radi političnega prepričanja, ako to ne diši po terorizmu, potem so pač ruske razmere tudi ustavne.

Dvojna mera je spet v rabi pri našem deželnem odboru. Na šolska vodstva je došel pred šolsko leto dopis, da ima deželni odbor neki fond za podpore potrebne (!) učiteljstvo. Tozadevne prošnje so vložili poleg Slomškarjev tudi napredni učitelji in okrajni šolski sveti so jih priporočali ne oziraje se na politično prepričanje, ampak na potrebo posameznih prosilcev, kar je tudi edino pravično! Toda dež. odbor je najpoprej izbral klerikalne vetrovce in jih oblagodariš z ugodnimi prošnjami, prošnje naprednega učiteljstva pa še danes zadržuje. Vprašamo dež. odbor: 1. Ali niso pomogli k tistemu fondu tudi naprednjaški groši? 2. Ali ni napredno učiteljstvo podpore še bolj potrebno, nego Slomškarji, ki jih itak drže pri stranki le judeževi in podobni umazani penezi? 3. Ali izpovedbe okrajnih šolskih svetov niso verodostojne? Gospoda, izprašajte si vest in potlej poravnajte krivico! Ko bomo videli kako bode rešili prošnje naprednemu učiteljstvu, spregovorili bomo zadnjo besedo!

Imejte usmiljenje z otroci! V drugem razredu III. mestne deške šole daje katehet učencem take lekcije, da je to res že malo preveč. Otroci se morajo od petka do ponedeljka naučiti cele strani „o angelih“ na pamet? To pomeni naravnost trpinčiti otroke, pa za prazen nič, ker od tega učenja na pamet o angelih ne bodo ničesar imeli.

Iz srednješolske službe. Minister za uk in bogočastje je imenoval suplenta na ljubljanski drugi državni gimnaziji dr. Gvidona Sajovica provizoričnim učiteljem na tem zavodu.

Zrelotni izpiti v jesenskem terminu na ženskem in moškem učiteljskem v Ljubljani. Zrelotni izpiti na tukajšnjem moškem in ženskem učiteljskem so se vršili pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika Fr. Levca od dne 23. do 26. t. m. Aprobirani so bili sledeči kandidati in kandidatkinje: a.) Za ljudske šole s slovenskim

in nemškim jezikom: Josip Jaklič iz Pustega Javorja; Josip Tori iz Trbovelj; Ivan Klemenčič iz Male Nedelje; Herman Kmet iz Št. Lovrenca pri Veliki Loki; Florijan Trafenik iz Stojnega Sela pri Sv. Florijanu na Štajerskem; Alfonz Završnik iz Olševka; Zdenka Bloudek iz Idrije; Angela Gradišar iz Želimlja; Karolina Kromar iz Goriče vasi pri Ribnici; Ana Ravnihar iz Litije; Marija Schwaiger iz Pulja; Pavla Semen iz Vrhničke; Angela Sila iz Senožec; Ana Sorko iz Sv. Ilja; Zofija Zajc iz Volovskega. b.) Za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Franc Bozja iz Košane; Feliks Kavčič iz Slap D. M. v Polju; Karl Puhari Kranja in Karolina Medic iz Ljubljane. Ena kandidatkinja je bila reprobirana na eno leto.

Stavba nove c. kr. državne gimnazije v Rudolfovem se že zida. Temelj in zidarska dela zida Kranjska stavbinska družba. Druga dela so oddana posameznim obrtnikom. Vendar stavba najbrže še ne bo letos pod streho. Ker stara gimnazija nikakor ne odgovarja več modernim zahtevam, vlada za novo stavbo splošno zanimanje, posebno pa med dijaštvom.

Za Ciril-Metodov obrambeni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: Slovenski notarji in not. kandidati na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem (nabral slovenski notar 700 K); Stalno omizje v Narodnem domu v Ljubljani (plačalo 200 K); Moška in ženska podružnica na Vrhnički (plačala 200 K).

Ljubezni sosed. Prebivalci spodnjega dela ulice na Grad imajo večkrat ponoči izredno zabavo. Neki hišni posestnik, ki je tudi krojaški mojster, ima namreč lepo navado, da po končanem dnevnem naporu, če se ta konča v gostilni, da duška svojemu duševnemu razpoloženju s tem, da čez okno zmerja svoje najemnike in sosedo, kar je združeno s krepkim preklinjanjem in priduševanjem. Tako imenitno zabavo je priredil svojim najemnikom in sosedom zopet v nedeljo zvečer. To pot je dajal svojim najemnikom in sosedom celo delikatna navodila za zakonsko življenje — v navzočnosti mnogoštevilnih otrok! Sosedje so že vsega tega siti in mislijo na to, da bi zaprosili za policijsko posredovanje.

Jagode v jeseni. Gosp. F. Paternost, hotelier v Postojni, nam je poslal jagod, nabranih te dni v okolici Postojne. Redkost.

Samomor. Včeraj popoldne od ene do pol dveh se je na svojem posestvu v Pirničah obesil 53 let stari delavec Miha Božič, vulgo Andrejček. Božič je bil več let v Leykamovi tovarni v Medvodah. Ko je ta zgorela je odšel domov in se vsled tega, ker ni imel nobene službe udal pijači. Ko se je tudi včeraj preveč napil, ga je žena pokregala, kar ga je tako vjezilo, da se je nato obesil v svoji hiši. Zena je v istem času spravljala žito v podu.

Tatvina na pokopališču v Kranju. V noči dne 25. t. m. je dosedaj še neznan oseba vlomila v puščico na pokopališču v Kranju in pokradla ves denar. Puščica je bila v zadružnem času že trikrat oropana. Najbrže je vse tri tatvine izvršila ena in ista oseba. Policija je odredila obširno preiskavo, ki pa dosedaj še ni imela nobenega uspeha.

Christovov trgovski tečaj bode kakor prejšnja leta tudi letos nenavadno dobro obiskovan. Dosedaj se je oglasilo 70 gojenk, tako da je zavod primoran, otvoriti paralelo. Opozarjamo na današnji inšert zavoda, kateri zavod toplo priporočamo.

Najdeno. Našla se je v Suknarski ulici ženska ogrinjača. Dobi se v Kolodvorski ulici v stražnici zavoda za straženje in zaklepanje.

Izgubil se je pes, velik, črno-belo lisast, z verigo vred v četrtek. Kot poseben znak ima kratek rep. Odda se naj pri J. Widru, umetno in trgovsko vrtnarstvo, Selenburgova ulica.

Društvene vesti.

Veselični odsek društva slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani otvori za svoje društvene člane, njih rodbine ter povabljeneto letošnje društvene plesne zabave v nedeljo, dne 2. oktobra ob pol tretji uri popoldan v dvorani hotela „Ilirija“ v Kolodvorski ulici.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za toplice in okolico priredi v nedeljo, dne 2. oktobra veselico v korist družbe in prostorih g. župana Ivana Sitarja v Toplicah. Začetek veselice ob 3. uri. Vsi prijatelji družbe iz okolice dobrodošli. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Medzletne tekme Slovenske Sokolske Zveze.

Z nepričakovano lepim uspehom so se završile medzletne tekme Slovenske Sokolske Zveze preteklo nedeljo v Ljubljani. 15 tekmovalnih vrst je stopilo pred sodnike, ki so bili določeni, da z nepristransko, toda najstrožjo mero, s „krvavim“ tekmovalnim redom presodijo izvedbe teh težkih tekmovalnih vaj.

Zjutraj ob 7. uri so se že zbirali tekmovalci v telovadnici Narodnega doma. Preoblekli so se v praznično obleko: modre, ozke trikot hlače in belorodeče obrobljena srajčica brez rokavov, da se lažje zapazi na njih najmanjšo hibo pri tekmovalju. Tekmovanje je bilo določeno na dirkališču, toda ker je bilo zjutraj še premraz in bi se bili lahko telovadci prehladili, se je vršila tekma za proste vaje v telovadnici. Po končani tej tekmi so pa odkorakale vrste na dirkališče, kjer se je vršila še tekma na drugo, bradlji, konju, v skoku in v teku. Železna volja doseči vse to, kar je bil posamezni telovadelec zmožen, se je uresničila. Sodnik pa je za vsako najmanjšo hibo, ki je bila po tekmovalnem redu nedopustna, pritisnil — ničlo. Težka je bila borba za točke, padale so tudi ničle, toda videli smo, da so te ničle posledica takozvane „smole“. Tekmovalci so bili razdeljeni po vseh orodjih na zgornji strani dirkališča. Za tek je bil odmerjen prostor na tisti strani ob železniški progi. Na obeh koncih so tu stali sodniki z najnatančnejšimi urami v rokah in dejali znamenja, kdaj ima tekmovalec steči in kdaj je pritekel na cilj. Občinstvo, ki se zanima za take tekme, je bilo do konca izredno veliko. Tekma je trajala do polu 3. ure popoldne in je zaradi tega odpadla izkušnja za proste vaje. Takoj po končani tekmi so se morali tekmovalci zopet pripraviti za javno telovadbo. Vsi tekmovalci so morali sodelovati pri javni telovadbi. Kdor bi tega neopravičeno ne storil, bi se izključil od znankovanja tekme, zato je bila večina tekmovalcev brez obeda, ker se je javna telovadba vršila kmalu po tekmi. Javna telovadba je uspela jako dobro. Izvajali so 5 prostih vaj po sviranju Slovenske Filharmonije. Za temi so nastopile 4 vrste višjega oddelka na orodju z enkratno menjavo. Vse tudi najtežje vaje so izvajali izurjeni telovadci s čudovito eleganco in živahnostjo. Občinstvo je bilo tudi pri javni telovadbi prav mnogo in se ni moglo načuditi drznemu, toda vzornemu izvajanju najrazličnejših težkih vaj. Ploskalo je in ploskalo. Nato še nastopi vadiateljski zbor ljubljanskega Sokola s francoskim boksom. Francoski boks je jako težke pa

Mali listek.

Javna skušnja „Dramatične šole“.

Že v feljtonih „Pred sezono“ sem nakratko govoril o naši „Dramatični šoli“, ako se jo more tako imenovati, po mojem okusu je ta naslov preveč lepozvoneč in bi lahko marsikoga zapeljal, da pričakuje mnogo ali pa prevelike uspehe te šole. — Kaj naj profitirajo gojenci naše „Dramatične šole“ po veliki večini ljudje, ki jim manjka vsake temeljne izobrazbe, to bi jim morala podati „Dramatična šola“, a v tem kratkem času tega ni mogoče z včerajšnjo javno skušnjo je bil tudi konec „Dramatične šole“.

V slovenski javnosti je vedno veliko jamranje po mladem gledališkem naraščanju, ki naj bi tekem let nadopolnil vrzeli v našem gledališkem oboju. Čisto pravilno, a ako hočemo dobiti ta naraščaj, moramo skrbeti, da bo ta naraščaj dober, da bo popolnoma zadoščal zahtevam, ki jih stavi na igralce kritika in občinstvo! zato pa nikakor ne gre, da bi se ta javna skušnja „Dramatične šole“ pretresavala kot diletantska predstava. Igralci in igralke, ki so nastopili sinoči, se nameravajo posvetiti gledališču, zato je popolnoma odveč vsako laskanje, beseda bodi odkrita in jasna.

Gledališko ravnateljstvo naj porablja le one moči, ki so pokazali kolikortoliko talenta, ker samo veselje do gledališča še nikakor ne zadostuje. Gojenci „Dramatične šole“ so se doslej uporabljali le kot štatisterija, a po mojem mnenju bi dramatična šola lahko vršila večjo nalogo.

Skoro vsako leto se vpiše v dramatično šolo po kakih 50 gojencev, ki je izmed njih maksimalno desetorično porabna, da v prihodnji seziji prevzame kake vloge. In učitelji šole se morajo mučiti s to množico gojencev, ki so samo nekaj balast in ovirajo, da bi se desetorici sposobnih posvetilo več časa. Ali bi ne bilo umestno, da se takoj v prvih dneh odpravi iz dramatične šole one, ki ne kažejo nobenega talenta, ki jim je obiskovanje šole le nekaka zabava, da ostane potem pri pouku le par gojencev, ki bi se dalo z njimi res kaj začeti.

Včerajšnja javna skušnja „dramatične šole“ me je še bolj potrdila v mnenju, ki sem ga izrazil v že omenjenih feljtonih, da nam je treba le resne, popolne strokovne dramatične šole, ker gojenci, ki jih producira današnja, nikakor ne morejo zadovoljiti zahtev našega občinstva.

Pred vsem je bil repertoar jako nesrečno izbran. „Pijanec“ Zofke Kveder-Jelovškove je dramska slika, ki stavi na igralce precejšnje zahteve, zato je nevarno

eksperimentirati z gojenci naše dramatične šole s takimi poskusimi. Isto je z gostilniško sceno in iz Schillerjevih „Razbojnikov“. Karl Moor pač ni Probiernamsell; popolnoma odveč sta bili neslani burki, ki sta se uprizorili sinoči. Po taki javni skušnji človek nikakor ne more dobiti celotnega utisa o posameznih igralcih, zato jih moramo soditi le po poedinih vlogah. Gojenci dramatične šole bi morali nastopiti v kaki drami, ki bi se morala igrati v celoti, da občinstvo vidi, kako je igralec razumel značaj svoje vloge, kako si je izdelal svoj tip.

A sedaj še o igralcih in igralkah.

G. Štrukelj si je v Koširju (Pijanec) zamislil dober kmečki tip, ki je splošno ugajal; g. Štrukelj ima precej temperamenta in smisla za detajlno proučevanje posameznih momentov, treba mu je le še šole in to na odru, treba mu je vestnega režiserja in učitelja, tudi njegov organ je prijeten in iznenadilo nas je nmerjeno modularanje glasu, kar pri drugih nismo čuli. Prepričan sem, da doseže še lepe uspehe, ako se z vneemo posveti odru.

G. Grubič (Karl Moor) je imel v gostilniški sceni „Razbojnikov“ par jako srečnih momentov, ki so se pa žalibog izgubili med razno bombastično in patetično navlako, ki je popolnoma pokvarila celoten utis.

G. Preček si je pripisoval pač preveč poguma, da je nastopil kot Spiegelberg, kajti zgrešil je popolnoma ta značaj.

G. Prek je manj ugajal kot ded v „Pijancih“, bolje se mu je posrečila komična figura v burki Damoklejev meč, samo malo več živahnosti in naravnega humorja bi bilo na mestu.

O gđ. Danilovi in Rakarjevi, ki sta nastopili kot nekaki gostinji na ti javni skušnji, omenjam samo, da je gđ. Danilova znova dokazala, da dobi naše gledališče v nji dobro moč, tudi gđ. Rakarjeva napreduje in kaže že precej gledališke rutine.

Veliko obeta gđ. Pretnarjeva, ki je v ulogi naivke pokazala lep talent, njen temperament je jako živahen, njene kretnje dosti naravne, njen glas jako prijeten.

O gđ. Ravnikovi še ne morem izreči končne sodbe, ker so vloge, ki je nastopila v njih preveč neznačajne; gđ. Kocijancičeva pa v svojih ulogah ni pokazala preveč igralskega talenta.

Omenjam samo večje vloge, ki se po njih more vsaj nekoliko soditi zmožnosti posameznih; komparzerija pa je bila precej mrtva. Želim le, da bi se upošteval nasvet, ki sem ga omenil zgoraj, in prepričan sem, da bo prihodnja javna skušnja dramatične šole v vsakem oziru boljša.

V. F. Jelenc.

zato krasne vaje. Ta točka sporeda je bila takorekoč zabela k vsej lepi telovadbi in občinstvo je do skrajnosti navdušeno ploskalo v enomer. S tem je bila tudi javna telovadba končana in je trajala skoraj do mraka.

Od zore do mraka so torej telovadci vztrajali ta dan v trdem delu — skoro tešči — na dirkališču. Treba jim je bilo razvedrila in okrepčila in udeležili so se Sokolskega večera, ki jim je bil prirejen v telovadnici v Narodnem domu. Svirala je Slovenska Filharmonija in pel je sokolski oktet.

Okoli 10. ure zvečer pride tehniški odsek S. S. Z. na čelu mu načelnik br. dr. Viktor Murnik, da naznani izid tekme. Najprvo je govoril zvezni starosta br. dr. Oražen, ki je poudaril velikanski telovadni napredek v slovenskem Sokolstvu. Ni pretirana trditev, da je slovensko Sokolstvo med Slovani prvo za znamenitim češkim Sokolstvom. Izreka nado, da bi kmalu napočila doba, ko bo ves slovenski narod prevel sokolskega duha. Živio- in Nazdar-klici so zazorili po veliki dvorani Narodnega doma, ki je bila nabito polna.

Nato je zvezni načelnik br. dr. Murnik naznanil uspeh tekme. V višjem oddelku so bile prve tri vrste: I. župna vrsta novomeške sok. župe (226:6 točk), II. društvena vrsta Sokola Ljubljana I. (224 točk), III. društvena vrsta ljubljanskega Sokola (216:4 točk). Med posamezniki v višjem oddelku so bili prvi trije: I. br. Anton Thaler, član ljubljanskega Sokola (49 točk), II. br. Drag. Fuks, član metliškega Sokola (47 točk) in III. br. Fran Perdan, član novomeškega Sokola (45 točk). V nižjem oddelku so bile prve tri vrste: I. župna vrsta sok. župe Ljubljana I. (302:2 točk), II. župna vrsta gorenjske sok. župe (299:6 t.), III. društvena vrsta ljubljanskega Sokola (298 točk). Med posamezniki v nižjem oddelku so bili prvi trije: I. br. Svetlič, član Sokola Ljubljana I., (58 točk), II. br. Virant, član brežiškega Sokola (55 točk) in br. A. Jager, član celjskega Sokola (53 točk).

Tem vrstam in posameznikom je izročil zvezni načelnik lipove vence s trobojnimi trakovi, povdarjajoč, da so skromne te nagrade, da pa svoj namen izpolnjujejo ravno tako dobro, kakor najdragocenejša darila. Nagrada pri Sokolih ne more biti drugega, kakor samo nekaj vnani znak za veliko večji dobitek, ki je kakor nevidno vpleten med te liste slovanske lipe, za dobitke, ki ga ne more nadomestiti nobeno zlato in srebro, za dobitke, ki sta ga tekmovalcem dala njihovo delo in trud že sama po sebi: dovršenejša izobraženo telesno moč in obenem odločnejšo voljo, dovršenostjo zmožnost samozatajevanja, dovršenejšo vztrajnost in energijo, sposobnost in voljnost izvršiti najtežje naloge, prenesti najhujši napor, vse to ne samo telesne ampak tudi duševne in navedene lastnosti in vrline, lastnosti, ki jih naš narod tako živo potrebuje. Tekma je bila izredno težka. Vadal jo je tekmovalni red, do pičice vzet od češkega Sokolstva, red, ki so ga najstrožje strogosti vajeni češki Sokoli sami nazvali „krvavega“. Tem večja bo korist tekme tudi za slovensko Sokolstvo.

Govoru so sledile velikanske ovacije: zmagovalcem so čestitali vsi navskriž, dr. Murnika so tekmovalci dvigali, Slovenska filharmonija pa je zaigrala himno „Naprej zastava slave!“. Razvila se je imenitna zabava, ki je mogoča le med brati Sokoli in prijatelji Sokolstva, ki jih je bilo natlačeno polno v dvorani in na galeriji.

Tako so se završile te medletne tekme Slovenske Sokolske Zveze, ki niso minile kakor minijo veselice, ki pustijo še za par dni spomin, ne, te tekme so pustile trajen spomin, vzbudile so speče, ojačile so slabše in Slovensko Sokolstvo je vdobilo s njimi železno trozvezo v svojo trdno stavbo. Na zdar!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 27. septembra. Danes se je ogrski državni zbor po večtedenskem odmoru zopet sestel. Zbornica je jako številno obiskana. Položaj je jako ugoden. Poslanci se kažejo zelo spravljive. Posebno ugoden utis je napravil daljši pogovor ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervarya s poslancem Justhom. Tudi drugi poslanci vseh političnih strank so se zelo prijazno med seboj pozdravili. Današnja seja je bila samo formalna. Debat o proračunu pride na vrsto najbrže šele 8. ali 9. oktobra. Važen je bil samo predlog nekega poslanca, naj se zbornica s posebno deputacijo udeleži aradskih mučeniških slavnosti.

Ban Tomašić v Budapešti.

Budapešta, 27. septembra. Ban Tomašić je imel danes popoldne s Hedervaryjem daljšo konferenco, v kateri mu je

natanko poročal o hrvatskem položaju. V ogrski zbornici splošno prevladuje mnenje, da se morajo pri hrvatski vladi izvršiti važne spremembe. Vendar pa na odstop bana pred volitvami ni niti misliti.

Veliki vezir na Dunaju.

Dunaj, 27. septembra. Turški veliki vezir Hakki paša je došel predvčerajšnjem na Dunaj. Danes je imel daljšo konferenco s turškim poslanikom na Dunaju Rešid pašo, nakar mu je ta popoldne vrnil obisk. Popoldne je imel veliki vezir tudi daljšo konferenco z avstrijskim ministrom za zunanje zadeve grofom Aehrenthalom.

Kolera na Ogrskem.

Budapešta, 27. septembra. Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo komunikacije, v katerem naznana, da se je tekom današnjega dne pripetilo 7 novih slučajev kolere, med temi šest smrtnih.

Kolera na Dunaju?

Dunaj, 27. septembra. Danes so dobili pod Štefanskim mostom nekega 24 letnega Martina Laška in ga odpeljali na policijo. Tamkaj pa mu je postalo nenadoma slabo in je tekom 4 ur umrl. V mestu vlada radi tega precejšnja razburjenost, ker ljudje mislijo, da je umrl Lašek za kolero.

Kulturni boj na Španskem.

Madrid, 27. septembra. Propaganda klerikalcev in Karlistov proti sedanji španski vladi je zavzela zopet velike dimenzije. Bati se je, da ne nastanejo zopet splošni nemiri. Z ozirom na nevarni položaj in na opasno situacijo v Bilbao, je vlada prepovedala vse klerikalne shode za nedeljo. Vse v klerikalni junti združeni klerikalci, ki so podpisali protest proti postopanju sedanje vlade, so bili takoj danes aretirani. Ta energični korak Canaleja je vzbudil med klerikalci velikansko ogorčenje.

Chavez umrl.

Domodossola, 27. septembra. Slavni francoski avijatik Chavez, ki je preletel Alpe in se v Domodossoli ponesrečil, je danes dopoldne nenadoma umrl.

20 aeroplanov za Rusijo.

Petrograd, 27. septembra. Društvo za ojačenje ruske mornarice je naročilo za rusko armado 20 aeroplanov in sicer na Francoskem.

Ladija se je potopila.

Hamburg, 27. septembra. Danes se je pri Kronstadtu potopil neki ruski parnik. Osem oseb je utonilo.

Afera Crippen.

London, 27. septembra. Zdravniški ogled najdenega ženskega trupla je dognal, da je dotično truplo v resnici truplo bivše Crippnove soproge. Dr. Crippen je vsled tega obtožen radi hudodelstva umora, njegova ljubica le Neve pa hudodelstva so krivde pri umoru.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Zahvala.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ilirski Bistrici se tem potom zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je veselica v Ilirski Bistrici dne 18. septembra 1910. tako sijajno uspela. — Zlasti izreka zahvalo združenim Jugoslovonom iz Reke, Sušaka, Voloske, Opatije in okolice, posebej še sokolskim društvom Volosko-opatijskemu, zmet-kantridskemu, kastavskemu, mihotiskemu, reško-sušaškemu, postonjskemu, št. petrskemu, idrijskemu, tržaškemu, cirniškemu za mnogobrojen obisk in sodelovanje, obrtnemu delavskemu društvu „Sloga“ na Reki, trsat-ski „Čitalnici“ na Trsatu, „Istrski vili“ v Kastvi, srbskemu cerkvenemu pevskeemu društvu na Reki, „Primorskemu Hrvatu“ na Trsatu, pevskeemu zboru „Gorske vile“ v Podgradu ter odposlančev društev „Sloga“ v Zemetu in „Mladosti“ na Trsatu, dalje „Slovenskemu bralnemu in izobraževalnemu društvu“ na Reki, načelniku idrijske sokolske župe Juliju Novaku v Idriji za sodelovanje, nadalje gospodom dr. O. Rybaču, drž. poslancu v Trstu, dr. Iv. Poščiču, dežel. poslancu v Voloski, časnikarju Janku Supilu na Reki, aranžerju zleta Šiškočiču na Reki za navduševalne pozdrave in govore, gospem načelnicam paviljonov Rozi Tomšičevi, Kristini Sitarjevi, Lojzki Hodnikovi, D. Gärtnerjevi za spretno vodstvo paviljonov, vsem gospodičnam za točno postrežbo in požrtvovalnost v paviljonih, gospodu Josipu Viliču, hotelirju v Ilirski Bistrici za brezplačno prepuštev veseličnega prostora, godbama Volosko-Opatijskemu in iz Hrpelj za neumorno sviranje, dalje bistriškim damam za darovane slaščice, kakor sploh vsem, ki se na ta ali oni način pripomogli do tako sijajnega uspeha veselice in jugoslovanske manifestacije v Ilirski Bistrici.

Na zdar!
Odbor „Sokola“ v Ilir. Bistrici.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Iščem sobo z uporabo klavirja, morebitno s hrano. Ponudbe pod „Uradnik“ na inseratni biro „Jutra“.

Godbeni avtomat z dvema valjarji, skoraj nov, se radi pomanjkanja prostora ceno prodaja. Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Proda se nova špecerijska polica, dva šivalna stroja, prti, kozarci za pivo in več drugih stvari. Natančna pojasnila daje gostilna Zelen hrib.

Pianino, dobro ohranjen se ceno prodaja na voglu Sv. Petra ceste vhod Radeckega cesta št. 2. I. nadstropje.

Instruktor, realec se išče. Ponudbe pod R. poste restante Litija.

Žensko kolo, dobro ohranjeno se ceno prodaja. Sv. Petra nasip št. 3.

Gospodična sprejme inštrukcije. Podučuje tudi glasovir. Ponudbe pod „Gospodična“ Ljubljana pošto ležeče.

Prodajalka, večja trgovine z mešanim in manufakturnim blagom z večletnim, dobrim spričevalom, želi službe na deželi. Cenjene ponudbe naj se pošljejo pod šifro „Pridnost“ na inseratni biro „Jutra“.

Priporočam se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Sodnijska ulica št. 3

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK.

Najboljše pokrivanje streh.

Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst.

Glavna zaloga:

T. KORN, Ljubljana.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Spored od srede 28. septembra do petka 30. septembra.

Karirasta suknja, (komično).
Mikrobi ponovljene mrzlice, (nar. posnetek).
Predkaznovan, (drama).
Lov na planinah, (izv. posnetek).
Učinek zdravilnih kroglic, (jako komično).

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Zvižaja Cowboy, (komedija).
Neznane, (umetniški film z 8 slikami).
Karla je nepoboljšljiva, (komično).

Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska Filharmonija.

V Ljubljani

največja izbira damskih klobukov

po znano najnižjih cenah v

modnem salonu

A. VIVOD-MOZETIČ

Stari trg šte. 21.

Sprejemajo se vsa popravila.

Pošilja se tudi na izbero.

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša ura
sedanjosti:

? I ?
I K O
? O ?

zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

Tovarniška varstvena znamka:

? I ?
I K O
? O ?

„IKO“

? I ?
I K O
? O ?

Hiša z vrtom

hribčkom in vsem gospodarskim poslopjem, se pod jako ugodnimi pogoji prodaja. Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Krojaški pomočnik

vešč malega in velikega dela, se sprejme pri gosp. Ivanu Kreču v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11.

Spretnega krojaškega pomočnika

za suknje, sprejme takoj Fran Kraigher, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg šte. 5.

Hiša s prodajalno

in prodajalniško opravo se radi boleznih prodaja.

Natančnejša pojasnila daje O. Springer Novo mesto, Glavni trg 98.

Divji kostanj

se kupuje po najvišji ceni pri

V. PANHOLZER-ju

Pražakova, prej Predilna ulica 2.

Divji kostanj, pobran na javnih mestnih prostorih in drevoredih se ne kupuje.

Proda se popolna mlekarniška oprava po jako nizki ceni.

Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Pianine

solidno izdelane, nepresežene v dobriakovosti glasu, edino le slovanske izdelke, prodaja najceneje koncesijonirana tvrdka

G. F. Jurasek,

prvi in edini češko-slovanski uglaševalec in trgovec v Ljubljani,

Sv. Petra cesta 62a.

S 1. novembrom Poljanska cesta št. 13, kjer poveča svojo zalogo.

Christofov trgovski tečaj

Sodna ulica 2,

otvori paralelko

ker se je oglasilo dosedaj 70 gojenk, vsled česar se sprejme do 1. oktobra še nekaj gojenk. Opozarja se posebno še na jezikovne kurze: slovenščino, nemščino, hrvaščino, laščino in francoščino ter na večerne stenografske tečaje. Zavod hvali se sam po njegovih dobrih uspehih.

Zasebni uradnik

z dolgoletno prakso v vseh pisarniških poslih išče primerne službe.

Prijazne ponudbe se prosi na inzeratni biro „Jutra“ pod „Zanesljivost“.

Vsak dan sveže morske ribe

se dobe v delikatesni trgovini

I. BUZZOLINI.

Naznanilo.

Podpisana vljudno naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem pričela prodajati

na Trnovskem pristanu
v Grčarjevi hiši

kruh in razna živila.

Istotam se sprejema tudi
kruh v peko.

Slavnemu občinstvu se vljudno priporoča

Josipina Smerke,
pekarija, Rimska cesta 5.

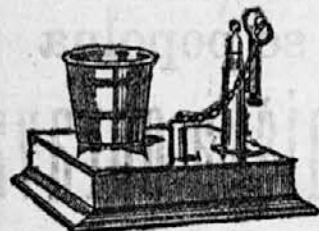
Kite iz las

poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K,
kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja
12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 %
dražje priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čevljarskega mostu.)

izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! K 3-80 Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnari izjemne cene.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da se otvori v soboto 24. septembra

prodaja kruha
na Marije Terezije cesti 12 (nasproti Kolizeja) in v Sodni ulici 1
iz „I. higijenične pekarnice“ na Friškovcu v Ljubljani.

Dobiva se vedno sveže mleko, sirovo in kuhano maslo, kakor tudi vzorno dunajsko luksuzno pecivo. Sprejemajo se tudi naročila za pošiljanje kruha na dom.

Postrežba točna!

Dobro blago!

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni

IV. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne
točna postrežba

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in ponikanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

--- Ceniki na željo brezplačno. ---

Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni

od 56 do 65 litrov

100 " 120 "

150 " 180 "

200 " 250 "

250 " 800 "

se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.

Edino zastopstvo in zaloga
„Prve hrv. tvornice sodov“ v
Novski.

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

jesenske in zimske obleke

najmodernejše površnike, zimske suknje in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,

slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev, gepelnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri tvrdki

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg Figabirta.

Ravnotam lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah traverse, železniške šine, cement in vse druge potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino, gnojnico, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge
:: v železnino spadajoče predmete. ::

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode . . . od K 8— naprej
" 2.000 " "	" dečke . . . " " 6— "
" 2.000 " "	" otroke . . . " " 4— "
" 1.000 " posameznih hlač	" gospode . . . " " 4— "
" 5.000 " pelerin iz velblodje dlake	" " " 6— "
" 1.500 " površnikov, raglanov in zimskih sukenj	
" 500 " posameznih modnih telovnikov	" " 3— "
" 18.000 " konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.	

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

301—46

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %.